

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 1.8.2007
COM(2007) 461 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ
ПРЕГЛЕД НА ДЕЙСТВИЯТА ЗА ТЪРГОВСКА ЗАЩИТА НА ТРЕТИ СТРАНИ
СРЕЩУ ОБЩНОСТТА
(СТАТИСТИЧЕСКИТЕ ДАННИ СА КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2006 г., НО
КОМЕНТАРЪТ ПО ДЕЛАТА И ТЕКСТА СА АКТУАЛИЗИРАНИ КЪМ април
2007 г.)

{SEC(2007) 1057}

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Миналогодишният доклад за наблюдението на действията за търговска защита на трети страни срещу ЕС подчертава значимостта на тази задача в контекста на цялостната търговска политика на ЕС. По-конкретно необходимостта да се гарантира, че трети страни няма да използват неправилно инструменти за търговска защита, е един от приоритетите на ГД „Търговия“ в контекста на подобряване на достъпа до пазара.

Като част от стратегията си за европейска конкурентоспособност Комисията също така започна процес на разглеждане (Зелена книга) на прилаганите от нея инструменти за търговска защита. Зелената книга на Комисията не поставя под въпрос фундаменталната стойност на инструментите за търговска защита, а по-скоро приканва към обществена дискусия за това как ЕС може да ги използва най-добре в условия на променяща се световна икономика.

В този смисъл, ако се признава правото на трети страни да се възползват от инструментите за търговска защита, те със сигурност трябва да бъдат насърчавани да преразглеждат практиките си и при необходимост да използват по-ефективно тези инструменти. Всъщност редица трети страни продължават да използват тези инструменти по начин, който често води до налагането на мерки, чиято законност е под въпрос.

Дори и да са постигнати подобрения в някои области, все още се наблюдава нецелесъобразно използване на инструментите, най-вече на защитните мерки, както и незадоволителни стандарти, прилагани по отношение и на трите инструмента (антидъмпинг, компенсационни и защитни мерки). Това включва ниски стандарти при завеждане на дела, незачитане на правата на заинтересованите страни и лош анализ на вредите и причинната връзка. Комисията продължава да се занимава с тези проблеми с цел минимизиране на отрицателното влияние на мерките за търговска защита за нашите износители в колкото е възможно по-висока степен .

Както винаги, осъществяването от нас наблюдение на действията на трети страни е извършено на фона на съответните споразумения на Световната търговска организация. Дори в случаите, когато засегнатите страни не са членове на Световната търговска организация, тези международни правила са базата за сравнение, за да се определи дали разследващите органи създават и поддържат условия за справедлива търговия. Стриктното съблюдаване от наша страна на тези правила е другата причина, поради която признаваме и приемаме, че страните имат законно право да предприемат действия за търговска защита при определени обстоятелства.

Комисията управлява на много високо ниво тези инструменти и ще продължи да „изнася“ най-добрите си практики в областта на инструментите за търговска защита чрез намеса в отделни случаи, предоставяне на техническа помощ и диалог с търговските ни партньори на всички равнища.

Настоящият доклад разглежда дейностите на Европейската комисия през 2006 г. във връзка с наблюдението на делата за търговска защита, заведени от трети страни срещу ЕС или държавите-членки. Необходимо е да се отбележи, че за случаите преди 2006 г. настоящият доклад следва да се чете паралелно с миналогодишния доклад за Европейския парламент, който съдържа коментари по определени случаи до края на

септември 2006 г. За тези случаи настоящият доклад представя актуализирана информация как относно всяко развитие оттогава.

2. ОБЩИ ТЕНДЕНЦИИ

В края на 2006 г. са приложени общо 143 мерки срещу Европейската общност или държавите-членки в сравнение със 151 в края на 2005 г. Това е третата година, в която мерките срещу Общността намаляват. Отбелязаното през настоящата година намаление се обяснява с налагането на още 27 нови мерки (временни и окончателни), докато в същото време прилагането на 34 мерки е прекратено или отменено.

От тези 34 мерки, чието действие е прекратено, 10 се отнасят до прекратяване или изтичане на срока на действие на мерките по отношение на продуктите от стомана от Съединените щати след поредица от преразглеждания за край на валидността. Освен това броят на мерките, приложени в Индия (с 6 по-малко) и Аржентина (с 5 по-малко), също отбелязва понижение, което допринася за цялостното намаление. В случая на тези две държави службите на Европейската комисия имат съществена роля, тъй като някои от мерките са прекратени след проведените по молба на службите на Комисията консултации със Световната търговска организация.

Броят на наложените през 2006 г. нови мерки отбелязва леко повишение спрямо 2005 г. (27 в сравнение с 25). Основната разлика е рязкото повишаване на броя на защитните мерки, които от 10 през 2005 г. достигат 15 през 2006 г., т. е. над 50 %. Според изложеното в част II това се дължи главно на увеличаване на броя на мерките, наложени от Турция.

По отношение на **разбивката на различни инструменти за търговска защита**, тенденцията от предишните години се запазва, като около две трети от мерките са антидъмпингови. Докато през последните години броят на компенсационните мерки намалява, броят на защитните мерки нараства, като от 24 през 2005 г. достига 32 през 2006 г. (повишение от 25 %). Това увеличаване на използване на защитни мерки и в трите категории (заведени дела, наложени мерки и действащи мерки) е в подкрепа на установената през последната година обезпокояваща тенденция при използването на този инструмент. Това разбира се трябва да бъде разглеждано в светлината на факта, че защитните мерки се налагат *erga-omnes*, за разлика от другите два инструмента, които са специфични за всяка държава. Ето защо всяко повишаване на защитните мерки по света неизбежно засяга ЕО, дори и когато въпросният продукт не се изнася от ЕС в големи количества. Поради това Комисията продължава да оказва натиск върху тези, които прилагат този инструмент, с цел да бъдат по-внимателни при използването на тази мярка и да полагат усилия за минимизиране на отрицателното влияние при прилагането ѝ. В това отношение, службите на Европейската комисия са работили сравнително успешно, както е подробно описано по-долу, .

Що се отнася до държавите, САЩ използват най-много инструменти за търговска защита срещу ЕО или държавите-членки (29 действащи мерки, т. е. 20 % от всички мерки) независимо от това, че значителен брой от техните мерки са прекратени или срокът на действието им е изтекъл. Другите важни страни са Индия (18 мерки), Китай (10 мерки), Бразилия (9 мерки) и Турция (8 мерки). С изключение на последната останалите изброени държави използват тези инструменти активно през последните няколко години. Турция се нарежда сред държавите, които използват най-много мерки

срещу ЕО, което се дължи на широкото прилагане на защитни мерки. Всъщност, след като през 2006 г. приложи още 5 нови защитни мерки, тя се нарежда на първо място по използване на този инструмент.

Накрая е необходимо да се отбележи, че за съжаление броят на **заведените** от трети страни **дела** срещу Европейската общност през 2006 г. се е повишил от 20 през 2005 г. до 28 през 2006 г. От общия брой дела, този на свързаните с антидъмпинг се запазва същия като през предходната година (9 дела), докато за разлика от 2005 г., когато нямаше нито едно дело за субсидиран внос, през 2006 г. е заведено едно. Това повишение се дължи главно на увеличения брой дела по защитни мерки (18 в сравнение с 11 през 2005 г.).

3. ТЕНДЕНЦИИ ПО ДЪРЖАВИ

Този раздел очертава основните тенденции при мерките за търговска защита на трети страни. Основните за всяка трета страна случаи са представени в приложение.

3.1. Съединени щати

В края на 2006 г. САЩ прилагат 29 мерки за търговска защита срещу внос от държави от Европейския съюз. Преобладаващата част от тях са антидъмпингови мерки (24), а само 5 мерки са компенсационни, в сравнение с края на 2005 г., когато от общо 39-те мерки срещу ЕС 27 са анидъмпингови и 12 са изравнителни.

През 2006 г. не са започнати нови разследвания срещу износителите от ЕС, което е продължение на тенденцията от предходните две години. От друга страна, САЩ поставиха началото на различни преразглеждания за край на валидността, главно по отношение на стоманодобивния сектор, и много от тези преразглеждания бяха завършени през 2006 г., като редица анидъмпингови и изравнителни мерки бяха отменени, включително тези за отрязаните до определена дължина стоманени листове, устойчивата на корозия стомана и тръбните изделия за страните, производители на нефт.

Дейностите на Съединените щати за търговска защита отново са концентрирани върху делата за уреждане на спорове на Световната търговска организация, и по-конкретно върху тези, свързани с практиката на Съединените щати за „зануляване“ и прилагането на процедури по „приватизация“.

3.2. Индия и Пакистан

Индия остава на второ място по брой на мерки срещу Европейската общност (общо 18). През 2006 г. 6 мерки изтичат или са прекратени, докато в същото време са наложени две нови мерки. Индия започна само едно дело за антидъмпинг срещу три държави-членки на ЕС през 2006 г., за разлика от 2005 г., когато делата бяха две. Това е трета поредна година, в която броят на заведените дела срещу Общността от страна на Индия намалява.

Това е благоприятно развитие като се има предвид факта, че традиционно Индия активно използва този инструмент. Едно от основните ни притеснения по отношение на Индия през 2006 г. се дължи на факта, че се изготвя преглед за края на валидността на делото (Flexible Slabstock Polyol), което беше предмет на консултации със Световната

търговска организация през 2004 г., и по което просто се очакваше да изтече срокът на действие на мерките. Прегледът за края на валидността е в процес на изготвяне и ние наблюдаваме развитието по него.

През 2006 г. Пакистан не предприема нови разследвания срещу ЕО, за разлика от 2005 г., когато започна три антидъмпингови разследвания. През 2006 г. работата по две от започналите през предходната година разследвания продължи, като завърши с налагането на мерки за мравчената киселина и прекратяване на разследването за покалаената ламарина. Подробности за тези разследвания са представени в миналогодишния доклад.

3.3. Китай

В края на 2006 г. Китай наложи 10 мерки срещу ЕС спрямо 9 през предходната година. Срокът на една мярка изтече и бяха наложени две нови мерки.

Китай започна само едно антидъмпингово разследване срещу ЕС относно картофеното нишесте. В сравнение с трите разследвания, започнати през 2005 г., е отбелязано намаление. Като цяло антидъмпинговата им дейност е значително по-ниска, отколкото през 2005 г., когато през последните шест месеца от годината се наредиха на първо място по започнали разследвания на равнището на Световна търговска организация.

През 2006 г. стана съвсем ясно, че лошото досие на Китай по отношение на липсата на прозрачност и недостатъчното разкриване на информация е системен проблем. Комисията постоянно поставя този проблем пред китайците, както в контекста на индивидуалните дела, така и при двустранните контакти. Продължаваме да оказваме натиск върху китайските власти и по-конкретно върху Бюрото за разследване на промишлени нарушения, за да се подобри и стандартизира тяхната практика по разкриване на информация, с цел гарантиране на пълно зачитане на правото на защита на заинтересованите страни.

3.4. Латинска Америка

Броят на мерките, прилагани от държавите от Латинска Америка, отбелязва намаление през 2006 г., в сравнение с предходната година. Това е в резултат от значителния спад на мерките, прилагани в Аржентина (с 5 по-малко), и ограничения брой нови мерки.

Въпреки това след относително ниската активност на държавите от Латинска Америка през 2005 г. тези държави започват през 2006 г. осем разследвания, свързани с инструменти за търговска защита. След период от три години, в който Аржентина не е използвала инструменти за търговска защита спрямо ЕО, през 2006 г. бяха започнати три антидъмпингови разследвания и едно разследване, свързано със защитните мерки. Разглежданите в момента случаи представляват слаб икономически интерес за ЕО. Мексико започна две антидъмпингови разследвания срещу определени държави-членки, което представлява намаление спрямо дейността от предходната година. Чили и Панама заведоха по едно дело за защитни мерки, които практически не оказват никакво влияние върху износителите от ЕС.

3.5. Русия и Украйна

Броят на мерките, наложени от тези две държави нараства, тъй като и двете въвеждат по две нови мерки през 2006 г.

През 2006 г. Русия и Украйна прилагат общо пет защитни мерки помежду си, както и през предходната година. За разлика от 2005 г. през 2006 г. Украйна започва повече разследвания отколкото Русия. Украйна налага две защитни мерки през 2006 г. по отношение на лагерите и карбоксиметил целулозата. Въпреки това поради естеството си, тези мерки по никакъв начин не засягат износа на ЕС. Наложените от Русия мерки са по отношение на осветителните тела и стоманените тръби.

3.6. Турция

След 2005 г., когато Турция не предприема никакви действия с инструменти за търговска защита срещу Общността, през 2006 г. тя отново става активна в областта на защитните мерки, като започва общо пет дела. И петте разследвания водят до налагането на мерки през 2006 г. Поради разнообразието на включените продукти и естеството на мерките в някои от случаите влиянието е по-голямо, отколкото в други.

3.7. Австралия

През 2006 г. Австралия завежда едно компенсационно разследване, за разлика от 2005 г., когато няма нито едно. В миналогодишния доклад се споменава фактът, че Австралия е прекратила изравнителните мерки за наливното бренди от Франция след прегледа за края на валидността. Не е установена причинна връзка между субсидирането и нанесените на вътрешното производство вреди. Ето защо иницирираното през юли 2006 г. от страна на австрийските власти ново компенсационно разследване на бутилираното и наливното бренди от Франция до известна степен е изненадващо. В резултат на това разследване през март 2007 г. са наложени окончателни мерки.

Въпреки липсата на сътрудничество от страна на производителите от ЕС Комисията следеше внимателно случая и установи няколко процедурни недостатъка, по-конкретно липса на разкриване на информация. По този въпрос са направени постъпки пред австралийските власти.

3.8. Тунис

На 16 юни 2006 г. Тунис за първи път предприе 2 защитни разследвания относно изделия от желязо (метални изделия) и стъklarски изделия. И в двата случая неповерителните версии на подадените от тунизийска страна жалби за защитни мерки бяха непълни и не даваха достатъчно основание за предприемане на разследване. Освен това асортиментът на продуктите и в двата случая беше твърде широк, за да се третира като подобни продукти — стъklarските изделия варираха от всички видове стъклени съдове до стъклени сервизи и чаши, а разследването по отношение на металните изделия обхващаше широк кръг продукти, като брави, кранове и метални сглобки за мебели.

Комисията повдигна тези въпроси по време на състоялото се в Тунис изслушване и поиска от тунизийските власти да разследват отделно различните видове продукти. Комисията продължава да наблюдава тези разследвания и е поискала пълно и убедително разкриване на резултатите в края на разследването.

4. ТЕКУЩИ ПРОБЛЕМИ

През последните години ние установихме често срещани проблеми, характерни за действията по търговска защита на трети страни. Докато в отделни случаи се забелязва известно подобрение, в общ аспект проблемите остават същите, а именно незадоволителни стандарти при започване на разследване, некачествен анализ на вредите и причинните връзки и незачитане на правото на защита на заинтересованите страни. Значителната съдебна практика, които съществува за всички тези въпроси показва, че това са често срещани проблеми в целия свят. В допълнение към тези упорити проблеми, злоупотребата при използването на защитните мерки също следва да се прибави към списъка, като се има предвид че с оглед на гореописаната тенденция това се превръща в системен проблем.

4.1. Незадоволителни стандарти при започване на разследване

Завеждането на дело, разбира се, е важен етап от процедурата. То слага начало на процеса, който, независимо от това дали завършва с налагането или не на мерки, има редица последици за засегнатите страни. Самото започване на съдебна процедура вече създава несигурна среда за търговията и следователно засяга нормалното движение на търговските потоци. Освен това икономическите субекти, които си сътрудничат при процедурата влагат значителни инвестиции на средства, включително персонал, време и, разбира се, финансов ресурс. Поради това е наложително използваните инструменти за търговска защита да не започват разследване, ако не са убедени, че в действителност съществува основание да се предположи, че е гарантирано започването на разследване. Службите на Комисията продължават да проучват изключително внимателно този етап от съдебната процедура на трети страни и при необходимост да правят постъпки пред разследващите органи.

4.2. Некачествен анализ на вредите и причинните връзки

При прогресивно нарастващата либерализация на световната икономика икономическите субекти са изправени пред глобалната конкуренция и следва да се адаптират, за да запазят конкурентоспособността си. Неспособността за адаптация може да доведе до искания за защита, които не са достатъчно оправдани. За да се наложат законни мерки за търговска защита, първо трябва да се установи дали вредата за местната промишленост е резултат от ощетяващ дъмпинг или субсидиране, за да се предприемат защитни действия — от внезапно, мащабно, непредвидено нарастване на вноса. Твърде често обаче разследващите органи не успяват да установят дали в действителност проблемите на родното производство са предизвикани по-скоро от други фактори, отколкото от внос. Това е може би една от основните слабости при разследването на търговската защита от трети страни.

4.3. Право на защита на заинтересованите страни

Както при всяка съдебна процедура, зачитането на правото на заинтересованите страни е от съществено значение за гарантирането на честен процес. Това се прилага особено в областта на инструментите за търговска защита. Много страни обаче непрекъснато игнорират този съществен елемент на управлението на инструментите за търговска защита. Лошото качество на предоставяната информация, както и изключително некачествените стандарти за информацията, съдържаща се в неверителната документация, непрекъснато уронва правото на защита на заинтересованите страни.

Това е друг основен проблем, наблюдаван в случаите на търговска защита на трети страни, и той изисква значителна енергия в усилията за отстраняването му. Този въпрос се засяга и в Зелената книга, която разглежда четири аспекта от практиката на ЕС, включително ролята на експерта арбитър, публично изслушване за вземане на решение относно състоянието на пазарната икономика, еднородна конкурентна среда за информацията, както и достъп до неуповителна документация.

4.4. Широко използване на защитни мерки

През последните години се наблюдава тревожно нарастваща тенденция към използване на нови защитни мерки. Това вероятно се дължи на факта, че някои страни виждат в инструмента лесно и бързо средство за предприемане на действия срещу вноса, защото за разлика от антидъмпинговите мерки и мерките срещу субсидиран внос тук не се налага да се демонстрира нечестният характер на търговските потоци, а „само“ рязкото увеличаване на вноса, което предизвиква или предвещава вреди. В тази връзка защитните мерки често се използват от отделни страни за решаване на проблема, който по правило би следвало да се решава чрез други инструменти за търговска защита, като антидъмпингови мерки и мерки срещу субсидиран внос. Поради това същността на проблема често е свързана по-скоро с евтин внос от определени страни, отколкото с цялостно и рязко увеличаване на вноса.

Това създава проблеми поради две причини. Първо, като се има предвид, че стандартите за вредите на Световната търговска организация при защитните мерки са много по-стриктни от тези, прилагани при другите инструменти, използваните защитни мерки често не съответстват на правилата на Световната търговска организация. Например стандартът за вреда при защитните мерки (сериозна вреда) е по-висок в сравнение с другите инструменти на търговска защита (материална вреда) и трябва да се демонстрира, че (увеличеният внос) е в резултат на непредвидени обстоятелства. Службите на Комисията непрекъснато обръщат внимание на отсъствието на съответствие със стандартите на Световната търговска организация.

Второ, поради разностранния характер на инструмента дори в случаите, когато износът на ЕС не е причина за проблема, той е засегнат от защитните мерки, които се прилагат *erga-omnes*. Когато се предприема разследване на защитните мерки, ролята на службите на Комисията често е да се опитат и минимизират във възможно най-голяма степен негативното влияние на тези мерки върху износа на ЕС.

5. Главни достижения

Както вече бе отбелязано в миналогодишния доклад, дейността на Комисията при наблюдението на делата на трети страни определено имаше влияние върху броя на заведените дела и предприетите мерки срещу ЕО или държавите-членки, като този брой намалява през годините.

Без да повтаряме подробностите от миналогодишния доклад, полезно е да припомним такива успешни случаи, като прекратяването на дела за химически вещества от Русия, прекратяването на антидъмпинговото разследване за внос на ламарина от Пакистан и делото за защитни мерки на Мароко за внос на керемиди, което доведе до преговори относно по-високи квоти за износителите от ЕО.

Други постигнати успехи през 2006 г. са:

а) „Зануляване“ — отменяне на мерки

След разрешаването на спора от Световната търговска организация по искане на Европейската комисия през април 2007 г. САЩ изпълниха, макар и само частично, решението на Световната търговска организация относно методиката на „зануляване“. Активната работа на службите на Европейската комисия в сътрудничество със засегнатите износители и държави-членки накрая бе възградена. В действителност за много европейски износители спорните антидъмпингови мита бяха отменени или чувствително намалени — докато при два (или дори три) случая предписанията бяха напълно отменени, за други шест отделни износители митата бяха премахнати, а антидъмпинговите мита за десет други износители бяха намалени.

За съжаление не всички проблеми се разрешиха с изпълнението на това решение и Комисията трябва да разгледа всички налични възможности за подпомагане на бързото изпълнение на решението от страна на САЩ, като същевременно следи и останалите текущи спорове, включително новото искане за сформирание на експертна група на Световната търговска организация, в случай че това се счита за необходимо.

б) Прекратяване на мерките от Индия

През 2005 г. по искане на износители от ЕО Индия започна преразглеждане на редица мерки, обект на консултации в Световната търговска организация. След като няколко преразглеждания доведоха до прекратяване на мерките, индийските производители обжалваха в някои случаи прекратяването им. При някои от тях мерките бяха дори възобновени по време на очакваното решение по жалбите от индийския апелативен трибунал. Европейската общност се противопостави категорично на това възобновяване и с удовлетворение констатира, че през 2006 г. повечето жалби са оттеглени от местните производители или са отхвърлени от индийския съд.

в) Прекратяване на мерките от Аржентина

След дълги и трудни преговори в контекста на DSU и след като Аржентина се съгласи да сложи край на изравнителното мито (CVD), засягащо три продукта (зехтин, пшеничен глутен и консервирани праскови), тези мерки бяха премахнати през 2006 г. По отношение на мерките за консервираните праскови обаче свързаната ставка на митническата тарифа бе повишена, за да компенсира отпадането на изравнителното мито.

г) Влияние на защитните мерки

Както бе отбелязано по-горе, броят на действащите защитни мерки нараства през последните години, което поражда безпокойство, тъй като износителите от ЕС също са засегнати, дори когато те не са причина за проблемите. Когато обаче тези мерки не могат да бъдат избегнати, Комисията постига значителни успехи при отстояване на интересите на износителите от ЕС, като насърчава мерките, които биха имали минимален ефект. Такъв например бе случаят с турските (прахосмукачки и мотоциклети) и украинските мерки (памучни и трикотажни тъкани).

Въпреки че това може да се разглежда като положителен резултат, Комисията продължава да призовава за по-предпазливо използване на този инструмент, като

набляга на факта, че той следва да се използва единствено при изключителни обстоятелства, което би трябвало да доведе до рязко понижаване на броя на наложените защитни мерки.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

През 2006 г. за трета поредна година броят на наложените мерки срещу ЕО намалява. Това разбира се е положителен факт за износителите от ЕС, дори на фона на нарасналия брой нови разследвания в сравнение с предходната година, което е показател, че дейността по търговска защита може да се активизира в близко бъдеще.

Въпреки че се забелязва известно подобрене в практиката на трети страни в областта на търговската защита, проблемите, които изникнаха в миналото, все още съществуват редом с нововъзникващи проблеми.

При тези условия в същото време, когато Комисията обмисля използването на този инструмент, редица трети страни продължават да го използват по един съмнителен начин, който в някои случаи води до правно необосновани мерки. Следователно налага се Комисията да продължи да наблюдава действията на трети страни, за да гарантира, че те спазват правилата на Световната търговска организация и двустранните споразумения, да подпомага и защитава интересите на промишления сектор на ЕС или държавите-членки, към които мерките са насочени, с което цели намаляване на негативния икономически ефект на тези мерки върху износителите.

Тези въпроси се разглеждат чрез пряко наблюдение на отделни случаи, като се повдигат общите системни проблеми в рамките на формалните и неформалните двустранни договори със засегнатите страни, дискусии в съответните комитети в контекста на Световната търговска организация, както и по-нататъшно запознаване на трети страни с нашите виждания и практика в областта на инструментите за търговска защита.

В това отношение са постигнати положителни резултати, като редица износители от ЕС разчитат на подкрепата и съветите от страна на Комисията. Ето защо Европейската общност ще продължи да играе активна роля за разкриване на злоупотреби при използването на мерките за търговска защита, смятани за бариери пред търговията, както и за препятствие за конкуренцията и достъпа до пазарите за европейските износители.